

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Českých Budějovicích rozhodl jako soud odvolací v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Ing. Martiny Lacinové a soudců JUDr. Ivety Jiříkové a Mgr. Jana Jursíka ve věci

žalobkyně: **TOMASY s.r.o.**, IČO 24285731
sídlem Rymaně 1344, 252 10 Mníšek pod Brdy
zastoupená advokátem JUDr. Jiřím Tvrdkem
sídlem Semická 3292/6, 143 00 Praha 4

proti
žalované: **DAVID SERVIS spol. s r.o.**, IČO 62525000
sídlem Čechova 1622, 370 01 České Budějovice
zastoupená advokátem JUDr. Ing. Šimonem Petákem, PhD., LL.M.
sídlem Revoluční 1003/3, 110 00 Praha 1

o nahrazení projevu vůle, o odvolání žalované proti rozsudku pro uznání Okresního soudu v Českých Budějovicích ze dne 1. 10. 2024, č. j. 17 C 163/2024-61,

takto:

Rozsudek soudu prvního stupně **se mění** tak, že **se** rozsudek pro uznání **nevydává**.

Odůvodnění:

1. Okresní soud v Českých Budějovicích (soud prvního stupně) napadeným rozsudkem pro uznání nahradil projev vůle žalované ve věci předávacího protokolu díla podle uzavřené smlouvy o dílo ze dne [REDAKCE], když znění předávacího protokolu je uvedeno ve výroku I. tohoto rozsudku. Soud žalované uložil povinnost zaplatit žalobkyni na náhradě nákladů řízení 8 776 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku k rukám právního zástupce žalobkyně (výrok II.).
2. Žalobkyně se podanou žalobou domáhala nahrazení projevu vůle žalované ve věci předávacího protokolu s odůvodněním, že se žalovanou uzavřela smlouva o dílo dne [REDAKCE] na [REDAKCE]. Žalobkyně dílo dokončila, žalovaná však písemné předání podle smlouvy o dílo na základě předávacího protokolu svým jednáním zmařila, když si kladla pro žalobkyni nepřijatelné podmínky v rozporu s uzavřenou smlouvou. Dílo slouží svému účelu, bylo dokončeno s drobnými vadami nebránícími řádnému užívání díla v srpnu roku [REDAKCE]. Smlouva o dílo obsahuje ujednání o písemném předání díla, to žalovaná neumožnila.
3. Soud prvního stupně rozhodl o žalobě na nahrazení projevu vůle rozsudkem pro uznání dle § 153a o. s. ř. Rozhodnutí je odůvodněno tím, že žalovaná na výzvu soudu ze dne [REDAKCE], aby se do 1 týdne vyjádřila k připojené žalobě, reagovala podáním ze dne [REDAKCE], kterým oznámil právní zástupce žalované převzetí právního zastoupení a stručně se k žalobě vyjádřil. Žalovaná uvedla, že nárok uplatněný žalobou zcela neuznává s tím, že se k žalobě podrobně vyjádří a navrhne ke svým skutkovým tvrzením důkazy, jakmile bude mít k dispozici veškeré přílohy žaloby. Přílohy k žalobě byly žalované prostřednictvím jejího právního zástupce doručeny dne [REDAKCE], další vyjádření k žalobě ze strany žalované soudu doručeno nebylo. Soud prvního stupně proto postupoval podle § 114b o. s. ř. a usnesením ze dne [REDAKCE] žalované uložil, aby se ve lhůtě 30 dnů od doručení tohoto usnesení ve věci písemně vyjádřila k žalobě, která jí byla doručena již dne [REDAKCE], a současně ji poučil o následcích nesplnění této výzvy a možnost vydání rozsudku pro uznání. Toto usnesení bylo žalované doručeno dne [REDAKCE], ve lhůtě 30 dnů od doručení se ve věci písemně nevyjádřila. Soud prvního stupně za této situace ve smyslu § 153a odst. 3 o. s. ř. rozhodl o žalobě rozsudkem pro uznání, kterým žalobě v plném rozsahu vyhověl, tedy nahradil projev vůle žalované ve věci předávacího protokolu. O nákladech řízení bylo rozhodnuto podle § 142 odst. 1 o. s. ř., soud prvního stupně procesně úspěšné žalobkyni přiznal právo na náhradu nákladů řízení za zaplacený soudní poplatek a odměnu za právní zastoupení advokátem.
4. Proti tomuto rozsudku podala žalovaná odvolání z důvodu dle § 205 odst. 2 písm. b), c), d), e), f) a g) o. s. ř. ve spojení s § 205a písm. b), c), d) a e) o. s. ř. Žalovaná namítá promlčení žalobního nároku, neboť žalobkyně tvrdí, že dílo mělo být dokončeno k [REDAKCE] a požaduje nahrazení projevu vůle žalované právě k tomuto datu. Žaloba však byla podána u soudu až [REDAKCE], tedy více než 3,5 roku poté, kdy žalobkyně sama tvrdí, že její nárok (na nahrazení projevu vůle) byl uplatnitelný poprvé. Dále žalovaná namítá, že nelze nahradit projev vůle, kterou má někdo potvrdit faktický stav, o jehož existenci je mezi stranami spor. Žalobkyně požaduje nahrazení projevu vůle, jehož účelem je konstituování minulého stavu, a to konstituování sporné a dle žalované nesprávné, že dílo bylo zhotoveno „v souladu s uzavřenou smlouvou o dílo ze dne [REDAKCE]“. K tomu navíc žaloba nepředkládá ani dostatečná tvrzení a důkazy. Navíc se toto prohlášení má reálně vztahovat ke dni [REDAKCE], tedy několik let zpětně. Dále namítá vady formulace výroku. Dle žalované je výrok nejasný, dílo nelze předat zpětně a zápis (protokol) nemá náležitosti dle smlouvy o dílo. Žalovaná poukazuje na článek VIII. smlouvy o dílo, dle kterého [REDAKCE]. Výrok napadeného rozsudku směřuje k [REDAKCE]. Popis stavu díla však žaloba ani výrok napadeného rozsudku neobsahuje. Žaloba dle žalované nesplňuje předpoklady pro vydání kvalifikované výzvy dle § 114b o. s. ř. Soud prvního stupně rovněž pochybil, pokud učinil kvalifikovanou výzvu a následně vydal rozsudek pro uznání za situace, kdy mu žalovaná svým řádně doručeným

procesním podáním sdělila, že nárok neuznává a navrhla zamítnutí žaloby. Žalovaná odkazuje na judikaturu Ústavního soudu, která zdůrazňuje nezbytnost restriktivního výkladu podmínek pro vydání výzvy podle § 114b odst. 1 o. s. ř. a následného kontumačního rozsudku. Dle žalované soud prvního stupně nevzal v potaz zvláštní povahu řízení o nahrazení projevu vůle, která má konstitutivní charakter. Dle žalované rozsudek pro uznání na základě výzvy podle § 114b o. s. ř. zpravidla nelze vydat v řízení, v jehož rámci soud konstituuje nové právo nebo povinnost. Vydáním kvalifikované výzvy a napadeného rozsudku došlo k porušení práva žalované na spravedlivý proces, jak ve smyslu vnitrostátních právních předpisů, tak ve smyslu Evropské úmluvy o lidských právech. Žalovaná proto navrhla, aby odvolací soud změnil napadený rozsudek tak, že žalobu v plném rozsahu zamítne s ohledem na uplatněnou námitku promlčení, in eventum navrhla, aby odvolací soud zrušil napadený rozsudek a věc vrátil soudu prvního stupně k dalšímu řízení.

5. Žalobkyně k odvolání žalované uvedla, že je nepovažuje za důvodné. Žalovanou citované judikáty nejsou přílehlavé a na danou věc se neuplatní, námitka promlčení je v tomto případě nesmyslná a nedůvodná. Tvzení žalované, že v projednávané věci nelze vydat rozsudek pro uznání je nepravdivé, stejně jako je nepravdivý argument žalované o neurčitosti rozsudku nebo podané žaloby. Žalobkyně naopak odkazuje na judikaturu Nejvyššího soudu, [REDACTED]. Žalobkyně má za to, že byly splněny předpoklady pro vydání kvalifikované výzvy i předpoklady pro vydání rozsudku pro uznání. Argumenty žalované uvedené v podaném odvolání považuje žalobkyně za irelevantní. Napadený rozsudek pro uznání byl vydán v souladu s konstantní judikaturou ve věci. Žalovaná proto navrhla, aby odvolací soud napadený rozsudek potvrdil a uložil žalované povinnost nahradit žalobkyni náklady odvolacího řízení.
6. Krajský soud v Českých Budějovicích (odvolací soud) po zjištění, že odvolání žalované bylo podáno včas, osobou k tomu oprávněnou a je přípustné, přezkoumal napadený rozsudek pro uznání podle § 212a odst. 4 o. s. ř. a dospěl k závěru, že odvolání žalované je důvodné.
7. Podle § 161 odst. 3 o. s. ř. pravomocné rozsudky ukládající prohlášení vůle nahrazují toto prohlášení.
8. Podle § 154 odst. 1 o. s. ř. je pro rozsudek rozhodující stav v době jeho vyhlášení.
9. Rozsudek pro uznání je možné vedle vad uvedených v § 205 odst. 2 písm. a) o. s. ř. přezkoumat jen z hlediska naplněnosti zákonem stanovených předpokladů pro vydání rozsudku pro uznání ve smyslu § 153a o. s. ř. V případě, že rozsudek pro uznání byl vydán na základě fikce uznání, jsou formálními předpoklady pro vydání rozsudku pro uznání předpoklady, za kterých tato fikce uznání vzniká (§ 114b o. s. ř.). Odvolací soud po přezkoumání věci dospěl k závěru, že předpoklady pro vydání rozsudku pro uznání v dané věci splněny nebyly, když nebyly splněny předpoklady pro vydání kvalifikované výzvy dle § 114b odst. 1 o. s. ř., jak bude uvedeno níže.
10. Žalovaná ve svém odvolání uvedla řadu odvolacích důvodů, většinu z nich odvolací soud nepovažuje za relevantní. Za nedůvodnou považuje především námitku promlčení vznesenou žalovanou, stejně tak jako námitku, že v řízení o nahrazení projevu vůle nelze rozhodnout rozsudkem pro uznání. Žalobkyně svoji žalobu opírá o tvrzení, že žalovaná v rozporu se smlouvou o dílo odmítá převzít dílo, když z ujednání smlouvy o dílo vyplývá protokolární způsob předání díla. Z ustálené rozhodovací praxe Nejvyššího soudu přitom vyplývá, že v obdobných případech se lze po objednateli domáhat splnění povinnosti dílo převzít, když žalobce se může domáhat buď uložení povinnosti žalované učinit tento jednostranný právní úkon (jednání) jako nezastupitelné jednání, nebo může žalovat na uložení prohlášení vůle. Nejvyšší soud v těchto případech dovodil, že žalobou na plnění je i žaloba na nahrazení prohlášení vůle, kterou se žalobce domáhá uložení povinnosti uzavřít smlouvu, obdobně platí v případě sporu s nepodepsání smluveného předávacího protokolu na dílo, který je hmotněprávní podmínkou předání a převzetí díla, od něž je teprve odvozen nárok na doplatek ceny díla (srovnej rozsudek

Nejvyššího soudu sp. zn. [REDAKCE]). Z ustanovení § 161 odst. 3 o. s. ř. vyplývá, že právní mocí rozsudku ukládajícího prohlášení vůle je vynucena vůle toho, kdo dobrovolně nebyl ochoten určité prohlášení provést a na kom tedy tuto povinnost je nutné vynutit náhradním způsobem. Tento náhradní způsob je založen na fikci prohlášení vůle, když rozsudky ukládající prohlášení vůle nahrazují prohlášení včetně všech formálních náležitostí. Z ustanovení § 154 odst. 1 o. s. ř. rovněž vyplývá, že pro rozsudek je rozhodující stav v době vyhlášení rozhodnutí. Za situace, kdy rozsudky ukládající prohlášení vůle nahrazují toto prohlášení svou právní mocí, nelze dle odvolacího soudu nahrazovat vůli žalované zpětně ke dni [REDAKCE], jak to požaduje žalobkyně svým žalobním návrhem. Je-li žaloba na nahrazení projevu vůle žalobou na plnění, pak se lze domáhat pouze toho plnění, které ke dni vydání rozhodnutí ve věci samé nebylo splněno. Žalobkyně se tedy nemůže domáhat svým žalobním návrhem vydání rozhodnutí, pokud tvrdí, že dílo bylo předáno již [REDAKCE]. Bylo-li by dílo předáno před vydáním rozsudku soudu prvního stupně, měla by být žaloba jako nedůvodná zamítnuta. Žaloba je tak vnitřně rozporná, když sice uvádí, že žalovaná svoji povinnost vyplývající ze smlouvy dílo převzít nesplnila, současně se však domáhá nahrazení projevu vůle žalované, že dílo bylo předáno již ke dni [REDAKCE]. Takto vnitřně rozporné žalobě nelze dle odvolacího soudu vyhovět a za této situace nelze ani postupovat podle § 114b odst. 1 o. s. ř. a vydat kvalifikovanou výzvu. Za situace, kdy nebyly plněny podmínky pro vydání kvalifikované výzvy ve smyslu § 114b odst. 1 o. s. ř., nebyly splněny podmínky pro vydání rozsudku pro uznání dle § 153a o. s. ř. ani tehdy, pokud žalovaná na výzvu dle § 114b o. s. ř. ve lhůtě soudem prvního stupně stanovené včas nereagovala.

11. Odvolací soud považuje za důvodnou rovněž námitku žalované, že předávací protokol uvedený v žalobním petitu neodpovídá podmínkám sjednaným v článku VIII. Smlouvy o dílo. Soud prvního stupně neposuzoval, zda povinnost žalované učinit prohlášení vůle požadované žalobkyní vyplývá ze smlouvy o dílo a odpovídá konkrétním smluvním ujednáním.
12. Ze všech shora uvedených důvodů odvolací soud podle § 220 o. s. ř. změnil napadený rozsudek prvního stupně tak, že se rozsudek pro uznání nevydává.
13. Odvolací soud nerozhodoval o nákladech odvolacího řízení, neboť o těchto nákladech rozhodne soud prvního stupně v souladu s ustanovením § 151 odst. 1 o. s. ř. v rozhodnutí, jímž se řízení u něho bude končit.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku je přípustné dovolání za podmínek § 237 o. s. ř. podané do dvou měsíců od doručení rozhodnutí odvolacího soudu k Nejvyššímu soudu ČR v Brně prostřednictvím Okresního soudu v Českých Budějovicích.

Přípustnost dovolání je oprávněn zkoumat jen dovolací soud (§ 239 o. s. ř.).

České Budějovice 27. února 2025

Mgr. Ing. Martina Lacinová v. r.
předsedkyně senátu